

tot acetonurie. Dit zou het belang van een avondboterham aantonen.

Wij menen te mogen zeggen, dat de resultaten van het kamp zeer goed waren. Voor zover te beoordelen aan het lichaamsgewicht, komen wij tot de volgende uitkomsten:

		overgewicht	normaal	ondergewicht
Jongens:	aangekomen:	3	4	8
	gelijk gebleven:	4		1
	afgevallen	1	1	2
		8	5	11 = 24
Meisjes:	aangekomen:	3	1	8
	gelijk gebleven:	3		1
	afgevallen:	7		4
		13	1	13 = 27

Dat in korte tijd reeds een zeer goed resultaat bereikt kan worden, bewees een jongetje, dat 24 pCt te licht was en dat in 10 dagen 2.3 kg aankwam. Een jongen die reeds te licht was bij aankomst, bleek bij vertrek 3.3 kg te zijn afgevallen. Dit berustte op een, inmiddels reeds gecorrigeerde, te lage insuline-dosering.

De kampervaringen overziend, meen ik te mogen zeggen, dat deze uitzending zeer goed heeft voldaan. Echter lijkt een langere uitzending dan 10 dagen voor diabetische kinderen dringend noodzakelijk. Daaraan zijn echter financiële consequenties verbonden, die door de N.V.S. waarschijnlijk niet kunnen worden gedragen, zodat subsidie noodzakelijk zal zijn, wil dit werk kunnen worden voortgezet. Daarnaast heeft de uitzending andere aspecten:

1e. Het bijeenzijn van een betrekkelijk grote groep diabetische kinderen geeft een studiemateriaal, dat zeer zeker in verschillende opzichten belangrijk is.

2e. Misschien biedt het Kinderkamp meer mogelijkheden dan de kliniek voor zover het betreft de regeling der behandeling van het diabetische kind.

September 1950

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten

ATELECTASE OF OBSTRUCTIEVE PNEUMONIE?

Prof. W. BRONKHORST breekt in het *N.T.v.G.*, No 41 van 14 Oct. j.l. een lans voor de juiste naamgeving van nieuw verkregen inzichten en wil terecht de „foutieve of verwarrende oude benamingen door nieuwe vervangen”.

Hij spreekt daarbij over „obstructief infiltraat”. Naar ik meen is obstructief een actieve vorm (obstructief makend) en betekent obstruerend, zoals meditatief betekent mediterend en constructief construerend.

Wie, onbekend met het heldere betoog van prof. BRONKHORST, op zekere dag het woord „obstructief infiltraat” leest, zal daarbij denken aan een „verstoppend” infiltraat en niet aan een „verstoppingsinfiltraat” zoals door de schrijver werd bedoeld en ook is genoemd. In de Angelsaksische literatuur wordt het woord „obstructive” eveneens herhaaldelijk verkeerd gebruikt.

Willen wij geen nieuwe onjuiste of verwarrende benaming scheppen, dan zal het samengestelde woord „obstructie-infiltraat” een betere term zijn voor het door prof. BRONKHORST beschreven ziektebeeld.

Breda, 18 October 1950

H. J. M. COOYMANS

VERGIFTIGING NA HET NUTTIGEN VAN KWARTELS

In aansluiting aan het belangwekkende feuilleton van coll. M. ELZAS (*N.T.v.G.* 14 Oct. 1950, blz. 2982) over kwartelvergiftiging 1) moge ik hier wijzen op het in mijn *Jagerswoordenboek* 2) voorkomende lemma: Kwartelvergiftiging: nl. vergiftiging door het nuttigen van kwartels. Deze worden in ons land — waar deze vogels bescherming genieten — ingevoerd uit Italië, Turkije enz. Die uit het comitaat Torontal voeden zich o.a. met de vruchten van *Datura stramonium*, waarvan de vogels zelf geen hinder ondervinden, maar die bij de gebruikers vergiftigingsverschijnselen kunnen verwekken, nl. hoofdpijn, braken, en andere maagdarmaandoeningen, benevens stijfheid (NIJSSEN) 3).

Hier blijkt weer eens hoe nuttig, ja noodzakelijk een wildkeuring, d.i. vleeskeuring van wild — die echter hier te lande (nog) niet bestaat — moet worden geacht.

In het algemeen wordt het wildbraad van kwartels zeer op prijs gesteld, en noemt SHAKESPEARE iemand, die van een lekker boutje houdt: „one that loves quails” 4). Echter heeft de mening, dat *Coturnix communis s. dactylisonans* 5) de enige in de dierenwereld is die zou kunnen lijden aan epilepsie (vergiftigingsverschijnsel?), hieraan wel afbreuk gedaan. Of de Romeinen soms om die reden kwartels als offerdieren gebruikten? Vgl. hiervoor bij JUVENALIS, Sat. XII:

Coturnix nulla unquam pro patre cadet.

(Zelfs geen kwartel zouden zij ooit terwille van hun vader offeren).

Men vraagt zich af, of kwartels, meer dan andere vogels, lijden aan verhoging van de toch al hoge lichaamstemperatuur, daar uit tekeningen en dergelijke blijkt, dat de Chinezen, op koude dagen, kwartels in hun verkleumde handen nemen om deze te verwarmen. Men vergelijk hierbij de uitdrukking: zo warm als een kwartel, E.: (as) warm a quail, Fr.: chaud comme une caille.

Wat tenslotte betreft de vraag naar de invloed van de voeding op de praestaties der kwartels, hiervoor zou men het best te rade kunnen gaan bij de eigenaars der vechtkwartels, die op Java en de Molukken — gebruik makend van de bekende vecht- en strijd lust dezer vogels — kwartelgevechten houden op de wijze van de zo geliefde hanengevechten.

En ter illustratie van de grote culturele betekenis van de kwartel wil ik nog even wijzen op de woorden: kwartelbisschop (Ital.: il vescovo delle quaglie), kwarteleiland (Ortygia of Delos), kwartelmoeder of ortygometra, kwartelzucht of ortygomania, en de kwarteltrek in voor- en najaar, evenals het Ital. passacaglia ook de naam voor een bepaalde dans, een orgelstuk van JOH. SEB. BACH en door RAMEAU bedoeld in zijn *Rappel des oiseaux*.

Rotterdam, 15 October 1950

A. G. J. HERMANS

1) Dit woord kan ook aanduiden: vergiftiging — b.v. na het bespuiten van landbouwgewassen — waarbij de kwartels het slachtoffer worden. Men verg. het woord valkenjacht: jacht op, en die met valken.

2) A. G. J. HERMANS, *Jagerswoordenboek*. ROELANTS, Schiedam 1949, blz. 212.

3) H. H. NIJSSEN, *Wild en wildziekten in Nederland*. Keuring van wild. AE. E. KLUWER, Deventer 1935.

4) Zoals zo dikwijls laat SHAKESPEARE ook hier ruimte voor de overdrachtelijke betekenis van het woord quail: lichtzinnig vrouwspersoon, meretrix; vgl. bij dezelfde de woorden gamester, goose, guinea-hen, bitch (teef), squirrel (eekhoorn), wagtail (kwikstaart), en het meer moderne asphalt-snipe: straat- of plaveilselsnip.

5) *Dactylisonans*: als *dactylus*: — — —, lang, kort, kort, kwikmedit, kwikmedat, klinkend, naar de kwartelroep of -slag.